

MAANÕUKOGU

Protokoll nr. 9.

Koosolek 18. juulil 1917 kubermangu lossi Valges saalis, Tallinnas, Toompeal.

Juhatab A. Vallner. Protokoll kirjutab M. Kiirats.

Kokku on tulnud 28 maanõunikku: M. Kiirats, T. Laur, Ar. Vallner, H. Kask, R. Jaska, Jul. Seljamaa, J. Tõnisson, J. Temant, A. Veiler, H. Keiman, N. Kostner, J. Koort, H. Riberg, K. Saral, P. Johanson, A. Birk, A. Ennemuist, A. Podrätshik, J. Januson, A. Kurrikoff, H. Pöhl, Aug. Kohver, Al. Palm, T. Kuusik, Masik, Leetsmann, J. Lasn, F. Mikkelsaar.

Koosoleku avab juhataja A. Vallner kell 12 l. ja kannab järgmise päevakorra ette:

1. Valitsuse-asutuste ülevõtmise korra äramääramise komisjoni ettepanek.

2. Valimised 22 juuni 1917 a. ajutiste määruste § 31 põhjal.

3. Maakomiteed.

4. Teadaandmised.

Viiendaks päevakorra punktiks võetakse maakonnaõukogude juhatuskirja väljatöötamine üles.

Päevakord võetakse vastu.

1. Üksikute valitsuse asutuste ülevõtmise juhtnõõrid.

Juhataja Vallner loeb valitsuseasutuste ülevõtmisekorra äramääramise komisjoni ettepaneku ette, mis parandustega järgmisel kujul vastu võetakse: (*Vaata protokoll nr. 7, lisa nr. 2, p. I*).

1) Üksikute ülevõetavate valitsuse asutuste tegevuse ja kokkuseadega tutvustamiseks valib komisjon teatud isikud (emissarid).

2) Asutuste ülevõtmist toimetab erikomisjon tutvustaja isikuga eesotsas, Maanõukogu volitusel; sealjuures peab komisjon üksikute tegevuse harude, asjade ja kapitalide seisukorda ja isiklist kokkuseadet, maksmapanemise seaduse määruste p. 34 silmaspidades, tähele panema.

Tähendus: Komisjonil on õigus asjatundjaid juurde kutsuda.

3) Ülevõetud asutused ja nende asjaajamine antakse ajutise erilise juhataja (komissari) kätte, kelleks võimalikult esialgne tutvustaja olla võiks, kes sellekohase Maanõukogu komisjonile vastutavalt aru annab ja kelle kõrval eri-toimekond otsustandva hääleõigusega töötab.

4) Ajutised juhatajad õiendavad rutulikult ja jooksvaid asju iseseisvalt, kuna tähtsamate ja põhjusemõtelikkude küsimuste otsustamiseks eri-toimekonnad aegajalt, võimalikult ette äratähendatud

ajal, kokku astuvad, misjuures ajutised juhatajad oma tegevusest eri-toimekonnale aru annavad.

Otsustatakse emissaride valimise küsimust päevakorrast maha kustutada ja õhtuse koosoleku päevakorda üles võtta.

2. Rüütelkonna asutuste ülevõtmine.

Päevakorda võetakse üles asutuste ülevõtmine rüütelkonna käest. Otsustatakse asutuste ülevõtmist rüütelkonna käest nendesamade eri-komisjonide ja emissaride kätte anda, kes kubermangu asutuste ülevõtmist toimetavad. Keskkorraldajaks jääb kolmeliikmeline komisjon, kes 5 juulil valitud on ja kelle liikmed Raamot, Kruus ja Piip on.

Otsustatakse teine päevakorrapunkt maha kustutada ja õhtuse koosoleku päevakorda üles võtta.

3. Seletus maakomiteede kohta.

Juhataja Vallner annab lühikese seletuse maakomiteede tähtsusest, kompetent-
sist ja kokkuseadest.

Otsustatakse valimisi kubermangu maakomiteesse õhtuse koosoleku päevakorda üles võtta.

4. Maanõukogu nimetuse kindlaksmääramine.

a) Juhataja Vallner loeb juhatusettepaneku Maanõukogu ja maavalitsuse nimetuse asjus ette, nimelt tarvitada järgmisi nimetusi:

1) Eesti Ajutine Maanõukogu, vene keeles:

Временный Эстляндский Губернский Земский Совѣтъ.

2) Eesti Maavalitsus, vene keeli:

Эстляндская Губернская Земская Управа.

Juhatusettepanek võetakse vastu.

5. Omavalitsuse määruste keele kindlaksmääramine.

Juhataja teatab, et küsimuse kohta, mis keeles avaldada valla omavalitsuse määrusi, juhatuses kaks arvamist oli: ühed seisid Eesti keele eest, teised Eesti ja Vene keele eest.

Otsustatakse valla omavalitsuse määrusi avaldada ainult Eesti keeles, kuid saata vene- ja läti keelsetele valdadele venekeelne ja rootsikeelsetele valdadele rootsikeelne tõlge.

6. Ettepanek Tallinna posti ja telegraafi ülema kandidaadi kohta.

Juhataja teatab, et Tallinna posti ja telegraafi ülema lahkumise puhul juhatus on otsustanud teadaandmisega pöörata posti ja telegraafi ministeeriumi ja sellesama asutuse Riia ringkonna poole, et Tallinna posti ja telegraafi ülema kohale saaks määratud ametnik, kes Eesti keelt ja kohalisi olusid tunneb.

Juhatuse ettepanek võetakse vastu tihes järgmise parandusega: et Eestimaa

piirides posti ja telegraafi teenistuses oleks ametnikud, kes Eesti keelt oskaksid. Otsustatakse viiendat päevakorra punkti õhtuse koosoleku päevakorda üles võtta.

7. Järgmise koosoleku määramine.

Otsustatakse õhtust koosolekut kell 6 õ. ära pidada.

Ar. Vallner (*allkiri*).

H. Kask (*allkiri*).

J. Temant (*allkiri*).